

EESTI EVANGEELIUMI LUTERIUSU KIRIKU LOS ANGELESE KOGUDUS

1306 West 24th Street, Los Angeles, CA 90007

KOGUDUSE TEATED

MAI 2016

NR. 3

Kirik: Latvian Ev. Lutheran Church, 1927 Riverside Dr., Los Angeles CA 90039

Õpetaja Enn Auksmann
ei ole veel saabunud

Esimees: Heino Nurmber
80119 Palm Circle Dr.
La Quinta, Ca 92263
Tel. (760) 775-9160
Hnurmberg@earthlink.net

Laekur: Uve Sillat
11033 Braddock Dr.
Culver City, CA 90230
Tel. (310) 838-4210
Sillat@att.net

E.E.L.K. Los Angelese koguduse **koduleht** Internetis: <http://www.eelk-kirik.com/Los-Angeles/>

VAIMUS JA TÕES

Jumal on Vaim, ja kes Teda kummardavad, peavad Teda vaimus ja tões kummardama. (Jh 4:24)

Kirjanik Tõnu Õnnepalu arutleb ühes oma raamatus sõna «Jumal» tähenduse või päritolu üle järgmiselt: «*Kuulsin eile raadio sõnaminutitest, et sõna Dieu on sama päritolu, mis diurne, päevane, päevlik, päev. Niisiis valgus. Ei midagi muud... Täna hommikul vaatasin igaks juhuks sellest väikesest etümoloogiateatmikust, Maarjamaa väljaanne, mis mul riulis on... Seal pole midagi, aga võib-olla seletab asja kõrvalolev sõna jume? Kas jume pole muud kui helk, kuma, peegeldus, pale... Jumal pole ehk päev, suur valgus nagu Dieu, aga siiski päevakuma, päevliku pale. Iloonide kuldne helk videvikus, hilissügisese maa punakas kuma.»*

See on kaunis seletus, mida kinnitab ka Eesti Etümoloogiasõnaraamat, märkides, et tegemist võib olla algselt indoiraani keelest pärineva laenuga, mille vasteks võiks olla *taevalik, kirgas, särav*.

Ometi on taolise seletuse puhul parimalgi juhul tegemist vaid peegeldusega sellest, kuidas inimene kujutleb või kujutab Jumalat – aga me ei leia siit päriselt vastust küsimusele, kes ja milline on Jumal iseeneses.

Pühakirja ja kiriku õpetuse järgi võib inimene teada Jumalast vaid niipalju, kui Jumal talle ise teada annab, ning seda kahel viisil: loomuliku ja üleloomuliku ilmutuse (ja sellele vastava loomuliku ja üleloomuliku jumalatunnetuse) kaudu.

Loomulik ilmutus on tegelikult kõik see, mis Jumal on loonud – ja see tähendabki, et sõna otseses mõttes *kõik*, kuna ei ole midagi, mida Jumal ei oleks loonud (peale Jumala enda muidugi).

Loomulik jumalatunnetus on sellele loomulikule ilmutusele vastav taipamine, et kõigel on Looja, ning vähemalt teatavalt määral ka selle mõistmine, milline see Looja on.

Iseenesest see ongi juba esimene kirjeldus Jumalast: Jumal on Looja. See on midagi enesestmõistetavat: olla Jumal ei saagi tähendada midagi muud, kui olla ka Looja. Ainus Looja selle sõna tõelises mõttes. Ning ka see, kes kõike loodut elustab ja hoiab.

Martin Luther ütleb selle kohta nõnda: «Kõik peab olema Jumala [loodud], sest kus Teda ei ole, seal ei saa midagi olla ega tekkida; kus Tema [kohalolu] lakkab, seal ei saa miski püsida.»

See tähendab, et erinevalt inimese poolt valmistatust, mis võib edasi eksisteerida ka lahus oma valmistajast, püsib ja elab Jumala loodu ainult jätkuvas ühenduses oma Loojaga – Tema on meie eluallikas ja -jõud.

Jumala loodu vaatlemine – Jumala poolt meile kingitud loomuliku jumalatunnetuse abil Tema loomulikust ilmutusest osa saamine – annab meile lisaks taipamisele, et Jumal on Looja, ka mingisuguse, kuigi piiratud teadmise sellest, milline Ta on, see meie Looja ja meie Hoidja.

Ta on kõikvõimas või kõigeväeline. Ta on mõõtmatu – ning teistsugune kui kõik loodu, nii et Teda on tegelikult võimatu mahutada meie poolt kasutatavatesse mõõtsüsteemidesse. Veel kord Lutherit tsiteerides: «*Miski ei ole nii väike – Jumal on veel väiksem; miski ei ole nii suur – Jumal on veel suurem; miski ei ole nii lühike – Jumal on veel lühem; miski ei ole nii pikk – Jumal on veel pikem; miski ei ole nii avar – Jumal on veel avaram; miski ei ole nii kitsas – Jumal on veel kitsam, ja nõnda edasi; Ta on sõnus väljendamatu olend üle kõige ja väljaspool kõike, mida võime nimetada või mõelda.*» Aga nagu näha, midagi me Tema kohta siiski teame. Ja lisaks juba öeldule sedagi, et Ta on hea. Ta peab olema hea ja kaunis, kuna Tema loodu on – kõigele vaatamata – nii hea ja nii kaunis.

Veelgi enam saab Jumala olemus meile nähtavaks Tema üleloomuliku ilmutuse kaudu, nii Tema pühas Sõnas kui iseäranis Tema inimeseks saanud Pojas Jeesuses Kristuses, kes on kõigi jumalike ilmutuste tipp ja täitumine.

Jeesus Kristus on Jumala täiuslik eneseilmutus, kelles meile saab nähtavaks Jumala enastandev armastus ja Tema vääramatu päästetahe, «*et kõik inimesed pääseksid ja tuleksid tõe tundmisele*» (1Tm 2:4).

Et võiksime sellest üleloomulikust ilmutusest osa saada, selleks vajame üleloomulikku jumalatunnetust, mille annab meile usk.

Ka usk ise on Jumala kingitus: Ta kutsub meid sellele Pühas Vaimus oma Sõna kaudu, kinnitab meid selles oma töotustega ja toob meis seeläbi esile usaldava andmuse, millega ma anname ennast täielikult Talle üle ja Tema armu hoolde.

Väikses Katekismuses on see tõde väga kaunilt sõnastatud: «Mina usun, et ma ei suuda omaenda arust või jõust Jeesusesse Kristusesse, oma Issandasse, uskuda või Tema juurde tulla, vaid Püha Vaim on mind evangeeliumi läbi kutsunud, mind oma andidega valgustanud, õiges usus pühitsenud ja hoidnud, nii nagu Ta kutsub, kogub, valgustab, pühitseb kõiki kristlasi maa peal ning hoiab neid Jeesuse Kristuse juures ainsas õiges usus. Nende kristlaste keskel annab Ta mulle ja kõigile usklikele iga päev kõik patud heldelt andeks ning äratab viimisel päeval minu ja kõik surnud jälle üles ning kingib mulle koos teiste Kristusesse uskujatega igavese elu; see on kindlasti tõsi.»

See ongi Jumala õie kummardamine tões ja vaimus: tingimusetu usaldus Tema kui oma Isa, oma Looja ja Lunastaja, oma Päästja, Valgustaja ja Pühitseja vastu, ilma kelleleta mind ei oleks, ilma kelleleta ma ei püsiks ja ilma kelleleta mul ei oleks mingit tulevikulootust. Või miks nii negatiivselt? Öelgem vastupidi: kummardada Jumalat vaimus ja tões tähendab uskuda Temasse, kes on mu loonud, mulle elu kinkinud ja kes mind päevast päeva hoiab, varjab, kaitseb ja õnnistab; see tähendab uskuda Temasse, kes on mu omaenda kannatuste ja surma hinnaga päästnud patu, surma ja kuradi meelevallast ning kinkinud mulle igavese elu ja taevase õndsuse lootuse; see tähendab uskuda Temasse, kes mind jätkuvalt elustab ja pühitseb, kuni võin Teda kord palgest palgesse varjamatus kirkuses näha ja imetleda. Teda, keda tähistav sõnagi meie armsas emakeeles tähendab taevalikku, kirgast ja säravat.

Enn Auksmann

TÄISKOGU KOOSOLEK

Koguduse täiskogu aastakoosolek toimus 20. märtsil 2016.a. Los Angelese Eesti Majas. Koguduse esimees Heino Nurmberg avas koosoleku ja leinaseisakus mälestati lahkunud koguduse liikmeid:

Armas Laupa, surnud 22. veebruaril 2015
Eleanore Kattai, surnud 19. märtsil 2015
Viiu Paabus, surnud 5. mail 2015
Tiit Heinsoo, surnud 5. juunil 2015
Gerda Kanno, surnud 7. augustil 2015
Anton Treiberg, surnud 23. septembril 2015
Ülo Kaskla, surnud 3. jaanuaril 2016
Andres Elleri, surnud 25. jaanuaril 2016

Koguduse tegevusaruanne oli esitatud kirjalikult eelmises Koguduse Teadetes. Täiskogu kinnitas nii tegevus- kui ka majandusaruanded esitatud kujul. Kinnisel hääletusel valiti tagasi nõukogu liikmeteks Boris Auksmann, Heljo Kaskla, Asta Liivoja, Kuno Lill, Raivo Neggo, Agnes Palango, Kaie Pallo, Andres Ruetman ja Uve Sillat.

Koguduse Revisjonikomisjoni liikmeteks valiti Luige Lill, Edgar Kaskla ja Kuno Lill, asemikuks Tiia Mikkelsaar. Kiriku kongressi saadikuks valiti Heino Nurmberg.

NÕUKOGU KOOSOLEK

11. aprillil toimus nõukogu koosolek, et valida juhatus ja sinodi saadikud. Juhatus valiti järgmises koosseisus: Heino Nurmberg - esimees ja liikmeteks Asta Auksmann, Mati Laan, Aili Rebane, Andres Ruetman ja Uve Sillat. Sinodi saadikuteks valiti Heino Nurmberg ja Kuno Lill.

JUHATUSE KOOSOLEK

11. aprillil, kohe peale nõukogu koosolekut toimus juhatuse koosolek ametite jaotamiseks. Ametid jaotati järgnevalt: ase-esimees – Andres Ruetman, kirjatoimetaja – Aili Rebane, abikirjatoimetaja – Asta Auksmann, laekur – Uve Sillat, abilaekur – Mati Laan.

LAHKUNUD

JAAK KUKK

Sünd. 17. aprillil 1925.a. Tallinnas
Surn. 6. aprillil 2015.a. Woodland Hills, Californias

Rahus ma heidan maha ja uinun, sest Sina üksi, Issand, asetad mind julgesti elama. Psalm 4:9

IN MEMORIAM

JAAK KUKK

17.04.1925 - 6.04.2016

Jaak Kukk sündis Tallinnas 17. aprillil 1925 piiskop Jakob Kuke ja tema abikaasa Melanie (neiuna Kuljus) vanima pojana. Käis seal kooliteed kuni Westholmi gümnaasiumi lõpetamiseni. II maailmasõja lõpuaastatel tegi 19-aastane noormees Eesti lennuüksuse koosseisus läbi taganeva Saksa armee sõjakoledused. Saksamaal pääses ta Ameerika tsooni, siis DP-laagrid ja sissesõiduluba San Franciscosse ema õe Elli Elviine juurde, kes elas seal juba enne sõda. 1949. a aprillis viiski laev Jaak Kuke Ameerikasse.

San Franciscosse sai Jaak Kukk ühetoalise korteri tädiga samasse majja ja leidis tööd kindlustusseltsi varustusosakonnas. Pooleteise aasta pärast mobiliseeriti ta Korea sõtta. Sõjas osalemine andis võimaluse minna ülikooli õppemaksuta. Jaak Kukk läks õppima arhitektuuri, mille 1957. a lõpetas ja hakkas tööle Los Angeleses. Mitukümmend aastat töötas Jaak Kukki projektiarhitektina.

1950ndate aastate keskel sai Jaak Kuke ema Melanie Siberist vabaks ja tuli Eestisse. 1963. aastal kutsus San Franciscos elav õde ta endale külla. Melanie jäigi kuni oma surmani 2000. aastal elama USAsse, elu lõpuaastatel elas koos poja Jaaguga.

Jaak Kuke elus oli muusika alati tema esimene armastus. 1949. a loodi San Francisco's eesti segakoor, mida noor muusik Jaak Kukki juhatama asus. Selle koori eesotsas oli ta 5 aastat. 1957. a Los Angelesse kolides rakendas ta oma talenti Los Angelese segakoori juhatama asudes, seda Rein Neggoga kahasse. Paari aasta möödudes laulis Los Angelese segakoor vaid tema taktikepi all edasi. Peale 46 aastat koori dirigendina andis 2003. a Jaak Kukki oma taktikepi üle koori praegusele dirigendile Kaie Pallole. Jaak Kukki juhatas ja arendas aastaid Los Angelese eesti segakoori, pannes segakoori seadesse uusi laule ning kirjutades ise uusloomingut. Ta taastas muusikat mitme muusikali jaoks, nagu "Rätsep Õhk" ja "Kosjasõit", mida etendati menukalt ka Lääneranniku Eesti päevadel, kus ta oli ka mitmel puhul muusikaliseks juhiks. Ka pärast töölt ja koorijuhatamisest erruminekut jätkas Jaak Kukki komponeerimist.

Kui Jüri Estam veel USA-s elas, laulis ka tema Jaak Kuke taktikepi all. "Koor on paguluses kui sidusaine ja midagi lootustandvat inimeste jaoks, kes ei viibinud välismaal päris vabatahtlikult. Ja Jaak seda meile kinkides ja koos hoides koos õpetaja Rein Neggoga tegi - see on midagi hindamatut," kirjutas Jüri Estam, kes mäletab Jaak Kuke veidi enesesetõmbunud, kuid südamliku ning sageli naeratava mehena.

Jaak Kukki külastas sünnimaad 1994. aastal. Eestisse tagasituleku mõte mõlkus ikka tema meeltes. «Hea meelega läheks juba homme, aga takistavad praktilised küsimused, vanadus, kindlustus, et sul on koht raviks, kui haigeks jääd, arstirohud on tohutu kallid. Hinge ja südame poolest oleks ma juba ammu Eestis. Olen Ameerikas olnud 53 aastat, aga tunnen end ikka turistina. See ei ole minu maa,» ütles ta 2003. a juunis ilmunud intervjuus Eesti Kirikule.

Jaak Kuke surmakuupäev on tinglik. Viimastel aastatel elas ta tagasitõmbunud üksinduses. Heino Nurrberg, Los Angelese koguduse juhatuse esimees ütles, et teade Jaagu surmast tuli tema naabrilt 6. aprillil. "Viimati oli Jaak rahva seas möödunud aasta mais segakoori kevadkontserdil, kus tähistati tema 90. aasta sünnipäeva," kirjutas Heino Nurrberg.

Los Angelese Eesti segakoori moto-lauluks on Konstantin Törnpu "Nii ajaratas ringi käind", millele 1934. aastal tegi (uued) sõnad Jaak Kuke muusikaõpetaja Westholmist Tuudur Vettik. Nende lauluridadega mälestamegi oma koori kauaaegset dirigenti Jaak Kuke:

Nii ajaratas ringi käind, / me kaunid päevad mööda läind. / Meil tuleb lahkuda.

Ja edasi meid viib me tee, / ei keegi tea, kuhu kulgeb see. / Önn kaasa, sõbrake!

Sirje Semm

KALENDAARIUM

Los Angelese Segakoori harjutused toimuvad reede õhtuti kell 7:30 Eesti Majas.
Uued lauljad teretulnud.

- Pühap. 1. mail
kell 2 p.l. **Täienduskooli ja Koguduse ühine Emadepäeva tähistamine Eesti Majas.** Täienduskooli ja Koguduse liikmete päevakohased ettekanded. Nõukogu liikmed: Mati Laan ja Johannes Nukk.
- Esmasp. 9. mail
kell 7:30 õhtul Juhatus koosolek Eesti Majas.
- Kolmap. 11. mail
kell 11 e.l. **Senioride klubi kokkutulek Eesti Majas.** Lõunasöök.
- Pühap. 15. mail
kell 2 p.l. **Nelipüha armulauaga jumalateenistus Los Angelese kirikus.** Teenivad õpetaja **Jack Loo** ja organist **Kaie Pallo**. Nõukogu liikmed Valdur Kaskla ja Tiia Mikkelsaar. Kohvilaud.
- 20.- 22. mai Eesti Evangeeliumi Luteri Use Kiriku sinod Toronto Vana-Andrese koguduse võõrustamisel.
- Laup. 21. mail
kell 2 p.l. **Los Angelese Eesti Segakoori kevadkontsert.**
- Esmasp. 13. juunil
kell 7:30 õhtul Juhatus koosolek Eesti Majas.
- Pühap. 19. juunil
kell 2 p.l. **Jumalateenistus Los Angelese kirikus.** Teenivad õpetaja **Enn Auksmann** ja organist **Kaie Pallo**. Nõukogu liikmed: Bruno Laan ja Helge Laan. Kohvilaud

Tähelepanu! Juhatus palub nõukogu liikmetel, kes jumalateenistusel kaasa teenivad, tulla kohale 30 minutit varem, enne teenistuse algust, et aidata katta kohvilauda.